

Utlåtande 2004:3 RIV (Dnr 329-3364/2003)

Ansökan om förvaring av allmänna handlingar härrörande från Stockholm Energi AB och dess dotterbolag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Allmänna handlingar enligt vad som anförs i detta utlåtande får förvaras hos Fortum, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag (specificeras nedan) med stöd av bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen (1980:100), dock längst till utgången av år 2005.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Bakgrund

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB. Kommunfullmäktige fattade den 21 juni 1999 (utl. 1999:128) beslut om att det nya företaget, AB Fortum Värme, till utgången av år 2003 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. Fortum inkom den 3 september 2003 med ansökan till kulturnämnden om att få fortsätta förvara allmänna handlingar, *bilaga*. Fortum hänvisar till bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 stycket sekretesslagen om fortsatt förvarande av allmänna handlingar som uppstått under den tid då koncernen ingående bolag lydde under offentlighets- och arkivlagstiftningen.

Ansökan från Fortum gäller allmänna handlingar som tillkommit i Stockholm Energi AB före den 14 september 1998 samt allmänna handlingar

som härrör från den tid då verksamheten bedrevs som en förvaltning under industriverksstyrelsen.

Begäran gäller också följande *dotterbolag*: Stockholm Energi elnät AB, SE Gas AB, AB Avesta Energi, Stockholm Vattenkraft AB, AB Kallströmmen, Lanforsen Kraft AB, Bio Energi i Norrland AB, Akallaverket AB, Linje AB Krångede-Horndal, Lillnabben AB, SE Eldistribution AB, Täby Fjärrvärme AB, Svarthålsforsens intressenter AB, Indalskraft AB och Täby Energi Nät AB.

Dotterdotterbolag: AB Avesta Elnät, Avestaforsen AB, Lindnäsfors Kraft AB, Österede Kraft AB, Svarthålsforsfastigheter AB och Täby Energi AB.

Dotterdotterdotterbolag: Krångede Kraft AB och Ljunga kraft AB.

Kulturnämnden beslutade den 23 september 2003 att överlämna och åberopa Stockholms stadsarkivs tjänsteutlåtande som förslag till beslut till kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår kommunfullmäktige besluta att allmänna handlingar enligt Stockholms stadsarkivs tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2003, får förvaras hos Fortum Värme AB, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag med stöd av bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen (1980:100), dock längst till utgången av år 2005.

Mina synpunkter

Kommunfullmäktige beslutade den 21 juni 1999, (utl 1999:128), i enlighet med gällande lagstiftning att allmänna handlingar, d.v.s. handlingar som härrör från tiden före försäljningen av Stockholm Energi AB och dess dotterbolag, får förvaras hos det nya företaget AB Fortum Värme, dock längst till utgången av år 2003.

Jag förstår att Fortum för sin verksamhet även i fortsättningen har behov av en del av handlingarna från tiden före den 14 september 1998. Enligt gällande lagstiftning, särskild bestämmelse i sekretesslagen (1980:100), 1 kap 9 § 3 st kan en kommun bestämma att allmänna handlingar får förvaras av ett aktiebolag även efter det att kommunen förlorat sitt rättsligt bestämmande inflytande.

Det innebär att Fortum vad gäller de allmänna handlingar som här avses får funktion som en myndighet och därför måste följa de bestämmelser som

arkivlagen innefattar, vara underställt arkivmyndighetens tillsyn samt uppbär skyldighet att lämna ut handlingar till enskilda.

Då Fortum ännu inte med säkerhet kan fastställa vilka handlingar man verkligen behöver har koncernen påbörjat ett inventeringsarbete i samarbete med en arkivkonsult. Jag föreslår därför, i avvaktan på att denna slutförs, att Fortum med dotterbolag (specificeras ovan) får förvara handlingarna under en tvåårsperiod från 1 januari 2004.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Allmänna handlingar enligt vad som anförs i detta utlåtande får förvaras hos Fortum, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag (specificeras ovan) med stöd av bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen (1980:100), dock längst till utgången av år 2005.

Stockholm den 17 december 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Anette Otteborn

ÄRENDET

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB. Kommunfullmäktige fattade den 21 juni 1999 (utl. 1999:128) beslut om att det nya företaget, AB Fortum Värme, till utgången av år 2003 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. Fortum inkom den 3 september 2003 med ansökan till kulturnämnden om att få fortsätta förvara allmänna handlingar. Fortum hänvisar till bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 stycket sekretesslagen om fortsatt förvarande av allmänna handlingar som uppstått under den tid då koncernen ingående bolag lydde under offentlighets- och arkivlagstiftningen.

Kulturnämnden beslutade den 23 september 2003 att överlämna och åberopa Stockholms stadsarkivs tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige angående Fortums ansökan.

Stockholms stadsarkivs tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Lagstiftningen

De handlingar som förvaras hos ett aktiebolag i vilket en eller flera kommuner och/eller landsting har det rättsligt bestämmande inflytandet skall enligt lagstiftningen betraktas som allmänna handlingar.

Lagstiftningen kring allmänna handlingar utgår från att dessa inte skall kunna förlora sin karaktär, eftersom offentlighetsprincipen i sådant fall skulle sättas ur spel. Detta innebär att de allmänna handlingarna inte kan följa med ett företag som säljs. De förblir i stadens ägo. Huvudregeln är då att de skall överlämnas till Stadsarkivet inom tre månader från förändringen i ägarstruktur.

Denna regel kan sällan tillämpas fullt ut, eftersom företaget i sin fortsatta verksamhet behöver ha tillgång till informationen. För denna situation finns en särskild bestämmelse i sekretesslagen (1980:100), 1 kap 9 § 3 st. Enligt denna kan en kommun bestämma att allmänna handlingar hos ett aktiebolag får förvaras hos detta även efter det att kommunen har förlorat sitt rättsligt bestämmande inflytande i bolaget. Konsekvenserna av ett sådant beslut blir att bolaget även efter förändringen i ägarstruktur får funktion som en myndighet vad gäller de allmänna handlingar som förvaras där. Bolaget skall sålunda följa arkivlagens bestämmelser vad avser vård, gallring osv av handlingarna och vara underställt arkivmyndighetens tillsyn. Bolaget skall förvara de allmänna handlingarna så att dessa lätt kan särskiljas från andra handlingar. Bolaget får också skyldigheten att lämna ut allmänna handlingar till enskilda enligt bestämmelserna i 2 kap tryckfrihetsförordningen. Bolaget skall därvid jämföras med myndighet. Vilket innebär att det skall tillämpa sekretesslagen och

myndighet. Vilket innebär att det skall tillämpa sekretesslagen och måste kunna fatta beslut om utlämnande av allmänna handlingar som kan överklagas till kammarrätt.

Det aktuella ärendet

Ansökan från Fortum Värme AB, tidigare Stockholm Energi AB, gäller allmänna handlingar som har tillkommit i bolaget före den 14 september 1998. Detta gäller även allmänna handlingar som härrör från den tid då verksamheten bedrevs som en förvaltning under Industriverksstyrelsen. Begäran gäller också följande *dotterbolag*: Stockholm Energi elnät AB, SE Gas AB, AB Avesta Energi, Stockholm Vattenkraft AB, AB Kallströmmen, Lanforsen Kraft AB, Bio Energi i Norrland AB, Akallaverket AB, Linje AB Krångede-Horndal, Lillnabben AB, SE Eldistribution AB, Täby Fjärrvärme AB, Svarthålsforsens intressenter AB, Indalskraft AB och Täby Energi Nät AB, samt följande *dotterdotterbolag*: AB Avesta Elnät, Avestaforsen AB, Lindnäsfor Kraft AB, Österede Kraft AB, Svarthålsforsfastigheter AB och Täby Energi AB. *Dotterdotterdotterbolag*: Krångede Kraft AB och Ljunga kraft AB.

Stadsarkivet bedömer att bolagen även i fortsättningen behöver en del av handlingarna i sin verksamhet. Det är dock oklart vilka handlingar som behövs. Koncernen har påbörjat ett inventeringsarbete i samarbete med en arkivkonsult. I avvaktan på denna inventering föreslår Stadsarkivet att beslutet begränsas till att bolagen får förvara handlingarna under en tvåårsperiod från 1 januari 2004.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendet

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB, till följd varav staden förlorade det rättsliga bestämmandet över bolaget. Detta innebar att offentlighets- och arkivlagstiftningen inte gäller för de handlingar som tillkommit efter försäljningen. Fullmäktige fattade den 21 juni 1999 beslut enligt 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen att företagen till utgången av år 2003 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. AB Fortum Värme (f d Stockholm Energi AB) har nu begärt att få fortsätta att förvara allmänna handlingar. Stadsarkivet bedömer att berörda bolag även i fortsättningen behöver en del av handlingarna i sin verksamhet. Fortumkoncernen har påbörjat ett inventeringsarbete i samarbete med en arkivkonsult. I avvaktan på denna inventering föreslås att beslutet begränsas till att bolagen får förvara handlingarna under en tvåårsperiod från 1 januari 2004.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret delar kulturnämndens uppfattning och tillstyrker dess begäran.